

Descoperiri arheologice in Egipt

UNUL DINTRE CELE MAI IMPORTANTE POPOARE MENTIONATE IN V.T. SUNT SI EGIPTENII.DIN SFANTA SCRIPTURA AFLAM CA AVRAAM A AJUNS AICI DIN CAUZA UNEI SECETE IAR POPORUL INMULTINDU-SE A FOST FOLOSIT CA ROB FIIND SALVAT DE MOISE DE LA ASUPRIREA FARAONULUI RAMSES AL 2-LEA.

PE TERITORIUL DE ASTAZI AL EGIPTULUI AU FOST DESCOPERITE NUMEROASE VESTIGII ARHEOLOGICE CARE LA INCEPUT NU AU PUTUT FI DESCIFRATE DIN CAUZA CA SCRISUL ERA CU HIEROGLIFE.

SOLUTIA A VENIT DE LA UN SAVANT FRANCEZ JEAN FRANCOIS CHAMPOLLION(1719-1832). DE MIC A FOST INTERESAT DE ISTORIE,MAI TARZIU AXANDU-SE PE STUDIAREA VESTIGIILOR SI MONUMENTELOR FARAONILOR DIN EGIPT.

IN 1818 TERMINA LICEUL LA GRENOBLE IAR STUDIILE SI LE AXEAZA PE LIMBA EGIPTEAN SI ARHEOLOGIA TARI FARAONILOR.

S-A OCUPAT DE MUZEUL LUVRU UNDE A DESCHIS PUBLICULUI IN 1827 O EXPOZITIE CU VESTIGII EGIPTENE.

EL ESTE CEL CARE A PUS BAZELE EGIPTOLOGIEI MODERNE ,IN1830 DEVENIND MEMBRU AL ACADEMIEI FRANCEZE .

SI-A CONTINUAT STUDIILE LA COLEGE DU FRANCE UNDE S-A SPECIALIZAT PE LIMBILE ORIENTALE .

DUPA CE SI-A TERMINAT STUDIILE A FOST PROFESOR LA ROIAL COLEGE OF GRENOBLE.

IN 1828 FACE O LUNGA CALATORIE IN EGIPT UNDE DESCOPERA SECRETUL HIEROGLIFELOR.

EL A PORNIT DE LA 3 INSCRIPTI:PIATRA NEAGRA DE BAZALT DE LA ROSETA, OBELISCU DE LA ASSUAN SI UN PAPIRUS CU SCRIERE DEMOTICA.

EL A PORNIT DE LA NUMELE REGILOR PTOLEMEU SI CLEOPATRA REUSIND SA DESCIFREZE ALFABETUL VECHILOR EGIPTENI ALE CAROR INSCRIPTII DATEAZA DIN SECOLUL 3 I.D.HR.

DUPA ACEASTA MARE DESCOPERIRE SCRIE IN 1836 GRAMATICA EGIPTEAN,IN 1842 DICTIONAR EGIPTEAN IAR IN 1814 FARAONII EGIPTULUI.

O DATA CU DESCOPERIREA INTERPRETARII HIEROGLIFELOR A INCEPUT SI DESCIFRAREA INSCRIPTIILOR.

ASTFEL S-A INCERCAT O APROPIERE INTRE MATERIALELE EPIGRAFICE DESCOPERITE DE EGIPTOLOGI SI LITERATURA DIDACTICO POETICA A V.T.

PRINCIPALELE INSCRIPTII ARHEOLOGICE DESCOPERITE IN EGIPT AU FOST:

**PROVERBELE LUI AHIQAR, TEXT DESCOPERIT LA ELEPHANTINE SIENE
INSCRIPTIA FARAONULUI MERENPTAH**

TABLITELE DE LA TELL-AL- AMARNA

1 PROVERBELE LUI AHIQAR GASITE IN TRADUCERE ARABA ARATA AU FOST STUDIATE IN BAZA RELATIEI CU POVESTIRILE DIN BIBLIE.

NUMELE DE AHIQAR IL GASIM SI IN CARTEA TOBIT EL FIIND UN CONSILIER SUPERIOR AL REGILOR SANAHERIB SI ASARHADON.

UN ISTORIC ENGLEZ VICTOR MATHEWS IN CARTEA OLD TESTAMENT PARALLELS NE VORBESTE DESPRE 2 SCRITORII CUNOSCU TI SUB NUMELE DE AHIQAR SI AMEN-AM-OPE CARE AU SCRIS MAI DEVREME DECAT AUTORII CARTILOR DIDACTICO-POETICE SI ALE CAROR PROVERBE SA ASEAMANA CU CELE DIN BIBLIE.

IN 1906 UN ARHEOLOG GERMAN A DESCOPERIT O EDITIE A MEMORIILOR LUI AHIQAR SI S-A DUS IN INSULA ELEPHANTINE CARE ESTE ASTAZI PARTE A ORASULUI ASWAN IN S EGIPTULUI PENTRU A CONTINUA DESCOPERIRILE ARHEOLOGICE.

EL A OBSERVAT CA MULTE DIN PROVERBELE LUI SE ASEAMANA CU PILDELE LUI SOLOMON.

DE EXEMPLU:

1 “CEL CE BLESTEAMA PE TATAL SAU SI PE MAMA SA STING SFESNICUL IN MIJLOCUL INTUNERICULUI”(PROVERBE 20;20)

“CEI CE NU-SI ONOREAZA PARINTII SUNT BLESTEMATI DE DUMNEZEU PENTRU PACATUL LOR”(AHIQAR6:8)

“CINE CRUTA TOIAGUL SAU ISI URASTE COPILUL IAR CEL CARE IL IUBESTE IL CEARTA LA VREME”(PROVERBE13:24)

“IMDEPARTANDU-L DE LA CALEA LUI STRICI COPILUL”(AHIQAR6:8)

CEL DE AL DOILEA SCRITOR AMEN EM OPE ALE CARUI PROVERBE AU FOST PUSE IN COMPARATIE CU CELE DIN PILDELE LUI SOLOMON DE CATRE VICTOR MATHEEWS , A TRAIT IN EGIPT INTRE 1200~1000 I D HR .

ACESTE PAPIRUSURI AU FOST DESCOPERITE DUPA 1900 O PARTE AFLANDU-SE LA BRITISH MUSEUM IAR O ALTA PARTE LA TURIN IN ITALIA.

DIN CUPRINSUL ACESTOR PROVERBE GASIM MULTE INFORMATII DESPRE VIATA RELIGIOASA A EVREILOR DIN ELEPHANTINE UNDE AVEM SI UN LOCAS DE CULT.

ORICUM INTRE ACESTE PROVERBE SI SCTIERILE DIDACTICO-POETICE INSPIRATE DE DUHUL SFANT NU S-A GASIT NICI O LEGATURA.

POVESTEA LUI AHIQAR INTELEPTUL ESTE UNA DINTRE CELE MAI POPULARE SI MAI TRADUSE DIN ORIENTUL MIJLOCIU.

ORIGINALUL A FOST SCRIS IN LIMBA ASIRIANA SI EXISTA FOARTE MULTE VERSIUNI.

POVESTEA LUI AHIQAR ESTE COMPUSA DIN DOUA PARTI:

PRIMA PARTE ARATA POVESTEA LUI SI RESPECTUL PENTRU OFICIALITATILE DIN IMPERIUL ASIRIAN.

CU CAT DEVINE MAI MATUR AHIQAR DEVINE SI MAI SUPARAT PE FAPTUL CA NU ARE UN FIU CARUIA SA-I IMPARTASEASCA DIN CUNOSTINTELE SALE.

TIMPUL TRECAND SI TOATE INCERCARILE LUI DE A AVEA UN MOSTENITOR DAND GRES EL DECIDE SA ADOPTA PE NEPOTUL SAU NADAN SI-L INSTRUIESTE PENTRU A URCA PE TRON.

NADAN NU II ESTE LOIAL SI SE INTOARCE IMPOTRIVA UNCHIULUI SAU.

AHIQAR ARE DOUA OPORTUNITATI SA-L INSTRUIASCA PE NADAN .

IN PRIMA PARTE O FACE PRIN SFARURI IAR IN A DOUA PRIN PROVERBEIN NUMAR DE 355.

INSCRIPTIILE LUI MERENPTAH SUNT DE O MARE IMPORTANTA IN AFLAREA ISTORIEI POPORULUI EVREU DEOARECE IN ELE DASIM IMFORMATII PRETIOASE DESPRE VIATA LOR IN EGIPT,.

MERNPTAH A FOST REGE AL EGIPTULUI DIN 1224 SI A FACUT PARTE DIN DINASTIA A 19-A FIIND SUCCESOR AL LUI RAMSES AL 2-LEA.

TATAL SAU A FACUT MULTE CONSTRUCTII IMPUNATOARE CARE AU FACUT SA SE DISTRUGA ECONOMIA TARI.

PE LANGA ACESTEA IMPERIUL ERA ATACAT. FIUL SAU MERENPTAH A INCERCAT SA REDRESEZE SITUATIA SI S-A PREGATIT INTENS DE RAZBOI DEOARECE SE PUNEA IN JOC DELTA NILULUI PRINCIPALA SURSA DE VENIT A TARI.

REGELE LIBIEI A DECIS SA ATACE SI SA CUCEREASCA DELTA FIIND CONVINS DE O VICTORIE USOARA ASUPRA EGIPTENILOR.

CU O NOAPTE INAINTE DE BATALIE MERENPTAH A AVUT UN VIS PROFETIC.

EL A VAZUT IN VIS CA O STATUIE PE ZEUL PTAH STAND INAINTEA SA SI SPUNANDU-I UNDE SA-SI AMPLASEZA ARMATA SI ANUME INTRO PADURE. EGIPTENII I-AU PRINS INTR-O AMBUSCADA SI I-AU INVINS.

DUPA ACEASTA VICTORIE MEREMPTAH A COMPUS UN CANTEC AL VICTORIEI.

IN ACEST CANTEC GASIM O PRIMA MENTIUNE A NUMELUI DE ISRAEL.ULTIMUL PARAGRAF AL CANTECUPUI DESCRIE TATA DI JURUL PALESTINEI"ISRAEL E PUSTIIT SAMANTA SA NU MAI EXISTA"

-3-

IN CANTECUL SU MERENPTAH ASOCIAZA OAMENII CU TERITORIUL SI DESCRIE ALTE POPOARE DIN VREMEA SA .

NE VORBESTE SI DE CAMPANIA DIN CANAAN DIN 1210 CARE ESTE REGASITA IN BIBLIE.

FOLOSIREA UNUI NUME NATIONAL PENTRU ISRAEL SUGEREAZA CA EVREII ERAU RECUNOSCU TI CA FIIND IN INTERIORUL GRANITELOR.

UN CERCETATOR ENGLEZ SPUNE CA IN INSCRIPTIA FARAONULUI MERENPTAH AVEM ACEEASI IMAGINE PE CARE O AVEM DESPRE ISRAEL IN V.T. DE REMARCAT ESTE SI FAPTUL CA GHEDEON A TRAIT IN TIMPUL LUI MERENPTAH.

3 O ALTA DESCOPERIRE IMPORTANTA SUNT SI TABLITELE DE LA TELL-EL-AMARNA .CUVANTUL AMARNA VINE DE LA UN TRIB DE BEDUINI

CARE S-AU STABILIT IN ACEST LOC IAR TELL IN ARABA INSEAMNA DEAL MIJLOCIU.ACEST ORAS ESTE SITUAT IN VALEA NILULUI.

TABLITELE DE LA TELL EL AMARNA SUNT O COLECTIE DE 382 DE TABLITE GASITE IN 1887 SUB RUYINELE FOSTULUI ORAS EGIPTEAN AKHETATON SITUAT INTRE MEMPHIS SI LUXOR.

200 SUN PASTRATE LA BERLIN,85LA BRITISH MUSEUM,55LA LUXOR,22LA OXFORD SI CATEVA IN PROPRIETATE PRIVATA.

ELE AU FOST SCRISE IN LIMBA BABILONIANA CU CARACTERE CUIENIFORME SI DATEAZA DIN SEC. 15 ID.HR. SI CONTIN IN MAREA LOR MAJORITATE SCRISORI TRIMISE REGILOR AMENOPTEM4 SI AMENOPTEM5DIN EGIPT.

TOATE ACESTE DOCUMENTE PUN IN LUMINA CONDITIILE ISTORICE DIN V ASIRIEI SI CONTIN INFORMATII DESPRE ISTORIA GEOGRAFIA RELIGIA LIMBA SI DE MULTE ORI CONFIRMA SPUSELE V.T..

ACESTE TABLITE AU FOST DESCOPERITE INTAMPLATOR DE CATRE O FEMEIE, CATE DIN ELE DISTRUGANDU-SE NESTIIND NICIODATA.

VESTE A S-A RASPANDIT IMEDIAT SI UN MISIONAR AMERICAN CHAUNCEY MURCH STATIONAND LA LUXOR DANDU-SI SEAMA DE IMPORTANTA LOR A INCEPUT ESCAVARILE .

CORRESPONDENTII AU FOST REGII DIN BABILONIA ASIRIA HITTI SI MITANI. APROAPE IMEDIAT DUPA DESCOPERITEA LOR TABLITELE AU FOST STUDIATE SI DESCIFRATE.IMPORTANTA LOR CONSTA IN SURSA DE INFORMATII ISTORICE SI POLITICE . SCRISORILE PROVENITE DIN CANAAN REPREZINTA O FOARTE IMPORTANTA RESURSA PENTRU STUDIAREA DIALECTELOR CANANEITEDIN PERIOADA PRE-ISRAELIANA.

UNELE TABLITE AU PUNCTE ROSII SI UN FEL DE PUNCTUATIE PENTRU A FACE SEPARAREA CUVINTELORPROBABIL INTRODUSE DE TRANSLATORUL EGIPTEAN DE LA CURTEA FARAONULUI.ACESTE TABLITE SUNT MATERIALE ISTORICE EGALE CU JUM. DIN PENTATEUH SI AU O MARE IMPORTANTA PT. SA NE RELATEAZA VIATA POPOARELOR CU CARE POPORU EVREU A AVUT CONTACT.